

BRNEŇNSKY' EVANGELICKY' MEŠIČ'NIK

5/2010

SETKÁVÁNÍ

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel, kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber, senior a Olga Tydlitátová, farářka
seniorátní faráři: Jiří Šimsa a Marta Židková
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
kazatelé: Jaroslav Vítek a Ondřej Kolář, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://husovice.evangnet.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund, seniorátní kurátor

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar, náměstek synodního seniora
Romana Špačková, farářka
kurátor: Miroslav Maňák, náměstek seniorátního kurátora

Diakonie ČCE – středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2010 (XII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně s finanční podporou statutárního města Brna. ■|*|*|*|

NA MÍSTĚ ÚVODNÍKU

Milá paní A., milý pane A.!

Srdečný dík za Váš milý, zevrubný dopis. Manželka mi ho bez obtíží přeložila. Prohlíželi jsme si ty virtuální procházky po Brně – jsou to nádherné snímky. Máme radost, že jsme nemálo z toho už viděli i v originále. Brno je krásné město.

Před třemi dny se nám opět vrátila zima. V noci tu bylo -9°. Předtím už deset dní trvala obleva a až do 600 m.n.m. všechen sníh roztál. V úterý jsme byli u evang. faráře Pavla Kučery v Aši. Tam ještě byla lehká sněhová pokrývka, město leží 650-750 m vysoko. Dnes nasněžilo dalších 20 cm. Na silnici i dálnicích dochází k četným nehodám.

I minulý měsíc jsme se vydali vlakem do Aše, všude bylo ještě 1 m sněhu. Sešel se tam na katolické faře přátelský kroužek pro německo-české dorozumění. Měli jsme z toho odpoledne velkou radost. P. farář je asi 40 let a působí v Aši od loňska. Shromáždil mladé rodiny, schází se s mládeží k modlitbě a mívá na bohoslužbách přibližně 100 lidí. Jmenuje se Robert Bergmann, ale moc německy neumí. Jeho biskup mu uložil, aby se v tom zdokonalil.

Co se politiky týče, nesmíme se vzdát naděje. Die Ackermannsgemeinde, která představuje křesťansky smířlivou část odsunutých vyhnanců, vyzvala bavorského ministerského předsedu Seehofera, aby jel do Prahy a zhodnotil dobré sousedské vztahy mezi Bavorskem a Českem. Podnětem bylo 20. výročí první cesty prezidenta Havla do Bavor v r. 1990, kdy navštívil Mnichov. Již předtím odsoudil vyhnání sudetských Němců v dopise adresovaném spolkovému prezidentu Weiszäckerovi.

Nicméně vedení sudetského Landsmannschaftu (radikálnějšího krajanského spolku, pozn.red.) vyhlásilo v r. 1990 velmi nadsazené požadavky. Na základě „práva na vlast“ vyžadovali náhrady. To česká vláda zamítla. Bavorská vláda sudetoněmecké sdružení podpořila, a odmítla i německo-českou přátelskou smlouvu z r. 1997. Za ministerského předsedy Stoibera neexistovaly mezi Mnichovem a Prahou žádné kontakty na vládní úrovni. Další premiér, Beckstein, kontakty navázal, ale po 1½ roce byl odvolán. Bavorská vládní strana CSU se pořád ještě bojí, aby neztratila hlasy Němců pocházejících ze Sudet. Příslušníků krajanského spolku však stále ubývá. Ve Schwarzenbachu jich žije ještě třicet až čtyřicet, ve věku 60-85 let.

Hovořívám někdy s lidmi, kteří se narodili v Čechách nebo na Moravě a vyrůstali tam jako děti. Jsou to většinou katolíci. Jen málo vyhoštěných udržuje lidský kontakt s Čechy. Někteří si ještě telefonují s Čechy německého jazyka, kteří v r. 1946 museli v zemi zůstat a měli těžký život. Ale i ti už jsou velmi staří a je jich stále méně.

Z církvi to je pár zbožných lidí, kteří kontakty pravidelně vyhledávají. Jazyk bývá překážkou, nikoli však tou nejdůležitější. Tím nejdůležitějším je ochota odpustit jako Němec českému národu a jednotlivému občanu vinu jeho předků, protože předtím jsme se provinili my a naši předkové, a i dnes se proviňujeme. Na české straně známe dnes v různých místech lidi hotové k usmíření. Povzbudily nás Dny smíření v Brně v Červeném kostele r. 1998.

Na německé straně většina vyhnaných dnes uznává, že od roku 1918 smýšleli nacionalisticky a vnímali 1. republiku jako nátlak, ačkoli to byla demokracie. Mladá léta některých z nich byla dvojjazyčná, poněvadž v jejich okolí žilo jazykově smíšené obyvatelstvo. Několik jich ještě máme i ve Schwarzenbachu. Dovedou dosud česky zazpívat hymnu Kde domov můj. Další menšina měla sociálnědemokratické předky. Zním dvě takové rodiny, jejichž otcové skončili hned po anšlusu 1938 ve vězení. Ale přesto byli v r. 1946 vykázáni; ti kupodivu mají pro usmíření porozumění.

Velká většina dosud žijících vyhnanců nalézá cestu k smíření jen velmi těžce. Nejčastěji říkají, že pouze chtěli být Němci. Necítí svou odpovědnost za to, že 1938 vtrhl z Německa do Čech a na Moravu politik-zločinec. Pak já většinou řeknu, že se omlouvám za své předky, kteří Hitlera převážně vítali. Ač i mezi mými příbuznými byli takoví, kteří Hitlera odmítali. Jejich hlas však nebyl slyšen.

Pokouším se vcítit a dobře naslouchám. Pociťuji lítost, když staří lidé vyprávějí o svých bolestech v minulosti. V této souvislosti musím vždycky myslet na pana faráře B., který osobní úděl vyhnanců vnímá tak intenzivně. Pozdravujte ho prosím co nejsrdečněji.

Upřímné pozdravy L. a R. D-ovi

NB. I příště nám prosím pište česky!

Doslovným textem soukromého dopisu německých přátel z března 2010 si můžeme připomenout letošní 65. výročí pádu nacistické říše a konce kruté světové války. Na místo obvyklého úvodníku připravil a přeložil C. Novák.

BYLO

V sjítí tomto

"V sjítí tomto pravme sobě, jaká radost v Páně domě..." Zpěvem této písně jsme zahájili v sobotu 27. března odpoledne setkání všech těch, kteří si vděčně chtěli připomenout, že se před 100 lety, v březnu 1910 narodil náš milý bratr Dr. Jan Vondra, dlouholetý dirigent pěveckého sboru Blahoslav i seniorátního pěveckého sboru, zakladatel, budovatel a pozdější "ředitel" střediska na Sázavě. Přišli a přijeli mnozí z blízka i z daleka. Na svého dirigenta si přišli zavzpomínat bývalí zpěváci z Blahoslava. Také přátelé

z Miroslavi, z Nosislavi a odjinud, se kterými jsme se setkávali pod jeho vedením při nacvičování písní v seniorátním pěveckém sboru. Přijeli a přišli mnozí z těch, kteří trávili nezapomenutelné prázdninové dny ve středisku na Sázavě. A přišli i ti mladší, kteří po přestěhování střediska ze Sázavy pomáhali budovat středisko na Blažkově a pokračovali v pořádání biblických kurzů na novém místě. Všichni jsme se rádi viděli, někteří po mnoha a mnoha letech, a měli jsme radost ze společného setkání. Byl nás plný Losův sál, určitě kolem stovky přítomných.

Po úvodní písni se ujal slova Jarek Marek, který zdůraznil, že zde nechceme oslavovat jednoho zvlášť výjimečného člověka, ale vzpomenout na jednoho z těch, kteří nás vedli, připomínali nám slovo Boží, a ovlivňovali nás svým životem a příkladem.

Ester a Jarek Markovi a Jan Vondra ml. promysleli a pečlivě připravili program celého odpoledne. Tak jsme se dozvěděli leccos zajímavého o životě a práci Jana Vondry. Vyslechli jsme zajímavé čtení ukázek z právě vydané publikace o pěveckém sboru Blahoslav („Z pokladnice sbormistrova šuplíku“, k doptání ve farních kancelářích na Lidické i Opletalově). David Mikolášek zazpíval a zahrál na kytaru. A taky jsme se pokusili čtyřhlasně zazpívat kdysi dávno nacvičované písně - Studně nepřevážená a Žalm 106. Protože současný dirigent Libor Nykodým onemocněl, úspěšně nás usměřňoval Jarek Marek - a dopadlo to dobře. Nakonec jsme se všichni vyfotografovali a nastala neomezená přestávka s volnou zábavou. Díky mnohým sestřím i bratrům z Blahoslavova domu o nás bylo i po materiální stránce výborně postaráno. Bylo to povedené odpoledne!

Eva Prudká

Směrem k Vysočině

V sobotu 10. dubna uspořádala Křesťanská služba sboru Brno II zájezd pro (nejen) starší členy sborů Brno I a Brno II. Tento zájezd jsme plánovali už vloni na podzim, ale pro nečekané zvraty počasí v polovině loňského října jsme ho přeložili na letošní jaro. Program a trasu zájezdu připravil br. Radek Marek. Jako obvykle to byl zájezd zajímavý a pěkný. Nejprve jsme se zastavili na hradě Veverí nad brněnskou přehradou. Nestačili jsme se divit, jak je tento hradní komplex rozsáhlý a velký. Tak blízko Brna, a tak málo z nás tento hrad už někdy dřív navštívilo! Pak jsme jeli krásně se probouzející přírodou směrem k Vysočině. V Tasově na Třebíčsku jsme si prohlédli Literární památník Vysočiny. A ve Velkém Meziříčí jsme po kratším hledání správné cesty našli Husův dům a navštívili zdejší sbor. Místní br. farář nám pěkně vyprávěl o vzniku a historii velkomeziříčského sboru a prohlédli jsme si krásně opravenou modlitebnu a sborovou místnost.. Do Brna jsme se vraceli plni pěkných nových zážitků.

Eva Prudká

ČTYŘIKRÁT Z BRNA

Partnerské sbory

Sbor Brno I: v roce 1991 nás navštívila malá delegace čtyř členů basilejského evangelického francouzského reformovaného sboru. Z nenápadných začátků se vyvinul hluboký přátelský vztah, který je jako štafeta předáván dál a stále trvá, přestože mnozí, kteří stáli na jeho počátku, se odstěhovali jinam, nejsou již v činné službě atd. Každý rok se od té doby pravidelně setkává deset až dvacet zástupců sborů střídavě v Basileji a v Brně při společných česko-francouzských bohoslužbách, rozhovorech, společném programu. Uskutečnilo se několik recipročních zájezdů s účinkováním pěveckých sborů, někteří se zúčastnili společných zimních a letních táborů, basilejské jsme naopak přivítali na Blažkově. Velmi si vážíme těchto kontaktů, jsme svědky toho, že společná víra nezná hranice.

Václav Matoulek

Sbor Brno II udržuje již 20 let kontakty s Evangelickým sborem augsburského vyznání ve Vídni – vnitřním městě (Vídeň I) a 23 let se sborem reformované církve v holandském Apeldoornu.

VÍDEŇ I: Před třemi lety jsme se začali zajímat o začleňování romské menšiny do společnosti v České republice a v Rakousku. Konkrétní pomoc a finanční podpora (zejména ze sboru Vídeň I) směřuje do střediska diakonie ČCE ve Vsetíně, které se zabývá integrací místní romské menšiny. Vloni jsme

se sešli v dubnu na výročním setkání „Partnerství“ ve Vídni, Dorotheergasse. V červnu jsme spolu s Vídeňskými absolvovali výlet do Dolních Kounic.

Společné biblické čtení a návštěva Diakonie ČCE na Vsetíně proběhla v září. V listopadu posloužil kázáním ve sboru Vídeň I bratr farář Kolář.

APELDOORN: Po návštěvě větší skupiny hostů z Apeldoornu v roce 2008 se nekonal vloni žádný společný program, kontakty probíhaly pouze v osobní rovině. Komunikace se sborem v Apeldoornu je poznamenána větší vzdáleností, nyní hledáme nová témata k další spolupráci.

Snaha o dobré sousedství mezi národy v evropském prostoru by neměla stát na okraji zájmu církve. Například vztahy s Rakouskem platí v poslední době za nejkomplikovanější. Pokud je nám darována příležitost toto alespoň v malé míře ovlivnit, neměli bychom ji promarnit.

Petr Zakopal

Židenický sbor má v současné době jeden kontakt se zahraničními sbory ukončený a druhý víceméně spící. Ten ukončený je s nizozemským sborem v Ridderkerku. Fungoval asi deset let, ale Žideničtí mají pocit, že nebyli schopni jej korektně zvládnout. Počet tamních členů nad židenickými nesrovnatelně převažoval (na bohoslužbách v Ridderkerku bývalo asi 1000 lidí). Holandští hosté přijížděli často, několikrát za rok, a sbor to pak už nebyl schopen absorbovat. Pomalu se kontakt takto vytratil. Ale zůstala osobní přátelství.

Druhý kontakt, který je možno nazvat spíše spícím, mají žideničtí evangelíci se sbory v Göttingen a Saské Kamenici. To bylo partnerství velice čilé, povzbudivé a přínosné, např. víkend o vztazích Němci x Češi. Ale sbor v Kamenici pomalu vymírá a stěhuje se na západ, zůstává jich jen hrstka. S Göttingenskými jsou Židenice v kontaktu, ale poslední setkání bylo někdy loni na severu Čech.

K/N

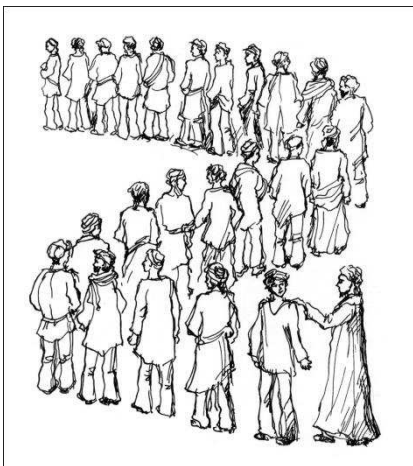
Husovický sbor momentálně žádný partnerský sbor v cizině nemá. Proběhly určité kontakty se sborem v Davosu, Švýcaři byli dokonce u nás na návštěvě a zajímali se o naši situaci, ale žádný soustavný vztah navázán nebyl. Davosští se netajili tím, že mají na výběr více možností, a nakonec se rozhodli pro jinou zemi. Někteří členové našeho sboru mají přátele v zahraničí, ale sbor jako celek o partnerství směrem na Západ nijak zvlášť neusiluje. Spíše se diskutuje o možnosti navázat kontakty na Východě a podle možností podporovat některý sbor v chudší zemi. Prozatím jsme navázali partnerství s jedním chudším sborem v brněnském seniorátě a finančně ho podporujeme.

Štěpán Hájek

Dělníci na vinici

Mt 19,30 - 20,16

Rámeček: Mnozí první budou poslední a poslední první – Tak budou poslední první a první poslední. Představte si tento nápis dokola rámu pohyblivého obrazu. Uvnitř se hraje příběh: pán si vícekrát najme dělníky. Čím později, tím je jejich směna kratší. A nakonec – všichni dostávají stejně. Hohó, dělník nejde pro ostré slovo daleko, ale pán si přece může se svým majetkem dělat to, co chce. A navíc – byli tak přece domluveni na začátku. Ježíš jedním dechem pronáší zaslíbení dvanácti trůnů v nebesích pro dvanáct učedníků a toto podobenství. Zaslíbení s upřesněním. Milí učedníci, jste z první linie, ale nemyslete si...

Do které směny?

Do které směny patřím já, patřím-li? Je jich několik. Hned od rána na vinici. Víru jsme sáli s mateřským lékem. Bůh nás najal na Boží vinici skrze rodiče, kmotry, přátele. Skrze Ježíše najal učedníky. Ti všichni a Duch svatý se mohou přihlásit o zásluhu za délku naší práce. My sami si můžeme počítat třeba přívlasky své práce, ale délku ne. A pak přichází další a další. Zaměstnaní později. Nemyslím, že podobenství naznačuje, že se práci vyhýbali. Prostě k nim žádný nájemce nedorazil nebo je nenadchl, nenajal. Jsou jistě tací, kteří uhýbají otázkám po smyslu života jako smrtelným střelám nebo mají vůbec tázací orgán zakrnělý. Tady ale mluvíme o těch, kteří jsou někdy ochotni nechat se najmout do práce pro Boží království.

Má dáti - dal

A přijde večer. Zkuste si vzpomenout na někoho, koho znáte. Já znám ženu, která začala na Boží vinici pracovat v pět odpoledne. Její život nebyl dobrý. Na stará kolena začala pečovat o skomírající sbor. Dostane plnou mzdu. Cože? A její pochybný život a světonázor? Chtěli bychom mít všechno odstupňované podle zásluh, a zatím tohle. Dostane plnou mzdu.

Lidská a Boží spravedlnost. Jak nám tu pěkně zajiskří jejich střet. Kolik z nás se napracovalo od kuropění. Kolik jsme toho snášeli. A máme dostat stejně? Ne snad ani závist nebo záslužnictví, ale obyčejná touha po „má dáti-dal“, kterou máme zpřítomněnou třeba v podvojném účetnictví. Pravidlo,

keré je momentálně pro spokojené lidské fungování v tomto věku prospěšné, abychom nezahynuli hladu a nekazili vztahy. Zbrání této spravedlnosti šermují dělníci kuropění. „Právo a spravedlnost mi zjednáš, Hospodine.“ Neděje se nám sice žádné bezpráví. Na rozdíl od žalmisty. Ale takhle bychom si tu spravedlnost nepředstavovali. V Božím království ovšem platí jiná legislativa.

Vícerychlostní model spásy

Hrajeme tedy o spásu. To je cena za práci na vinici. To je ten smluvený denár. Je dobré předem domluvit odměnu. Jak ale mohu dostat stejně já a má známá korytářka, co změnila svůj život na poslední chvíli? Je-li odměnou spasení, může se hospodář tiše smát do dlaní... Chceš, aby byla spasena jen z jedné pětiny? Chceš být víc spasená než ona? Ale vážně. Z lásky a z milosti je spasena i ta žena. Z lásky a milosti jsme spaseni my. Mnohé je jí odpuštěno. Mnohé je odpuštěno nám. Hospodář nám nekřivdí. Věděli jsme, že pracujeme pro něj. Věděli jsme, že je to cesta ke spáse, k záchraně. V životě a ve smrti.

Od kuropění, možná trochu později, žijeme dobrý život. Kvalitní. Svůj denár chutnáme, ještě než ho dostáváme plně. Nemělo by nám být spíš té korytářky líto? Místo toho se cítíme nedocenení. Nebojte se. On vnímá to dobré, co tvoříme. Vždyť naše práce šlechtí jeho vinici a nese plody. Cení si jí. Žije s námi a my to můžeme vnímat skrze kvalitu – smysl života.

On je ale ten, kdo určuje pravidla, protože je Stvořitel. Miluje, odpouští, zachraňuje. Možná se nám tento vícerychlostní model spásy nelíbí. Ale do odměn druhých a důvodů, proč je dostávají, nám nic není. Kdo ví, jak bychom dopadli, kdyby náš obnažený život byl souzen podle té lidské spravedlnosti. Spíš budme rádi, že hospodář stále najímá na vinici nové a nové dělníky a rozdělme se s nimi o práci. Je to větší radost a udělá se víc.

MODLITBA

Pane, chceme být dobrými dělníky na tvé vinici. Chceme především pečovat o úrodu. Jen nás někdy přepadne pocit, že nejsme doceněni, že jiní jsou na tom líp, a zapomeneme, že tato hodnocení nejsou na nás. Prosíme ať nám Tvé království roste pod rukama a příchutí jeho radosti se nám rozlívá do života. Amen

Autorkou pobožnosti je sestra farářka Marie Medková. Narodila se v Kolíně a v současnosti patří do sboru ČCE Nový Bydžov (královéhradecký seniorát).

Vystudovala Evangelickou teologickou fakultu, s roční pauzou pro studium ve švédské Uppsale. Před vikariátem ve sboru ČCE Pardubice strávila rok v YWCE-YMCE Haugesund (Norsko) jako dobrovolnice. Rok pracovala jako spirituálka EA Náchod, v září 2009 nastoupila jako celocírkevní farářka mládeže. Jejím povoláním je vzdělávání a rozvoj mládeže, především v ČCE.

Moravská Třebová

Město založil v polovině 13. století Boreš z Rýzmburka jako typické kolonizační město s pravidelným půdorysem náměstí. Řada staveb a uměleckých děl dodnes upomíná na hospodářský rozkvět a vysokou kulturní úroveň města za vlády pánů z Boskovic a Ladislava Veleny ze Žerotína (1486–1622), kdy byla Moravská Třebová centrem humanistické vzdělanosti a dostala přívlastek Moravské Athény.

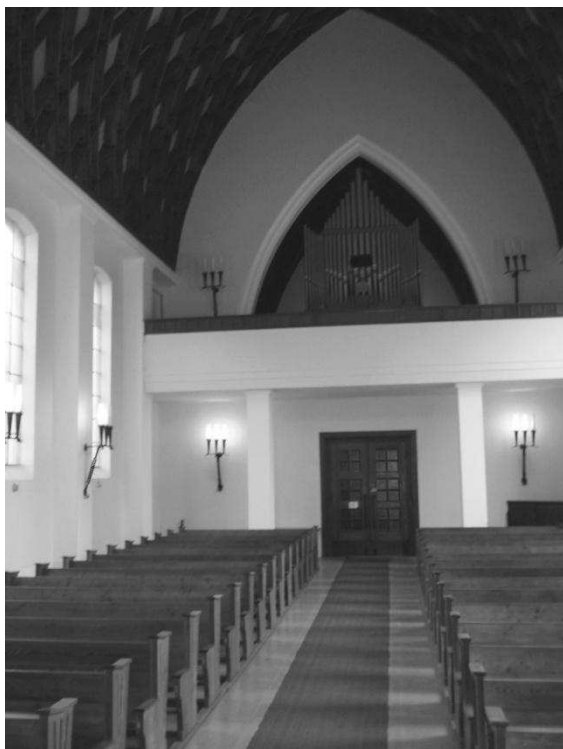
Za své vedoucí postavení v protihabsburském povstání byl Ladislav Velen ze Žerotína potrestán konfiskací majetku. Třebovské panství obdržel jakožto léno koruny české Karel, kníže z Lichtenštejna. Z období baroka je nejvýznamnější památkou Morový sloup na náměstí, mistrovské dílo olomouckého sochaře Sturmy, dokončené v roce 1720 po strašlivém moru, který město postihl v roce 1715. Devět set mrtvých tehdy představovalo plnou jednu třetinu obyvatel města.

Po rekatolizaci českých zemí byla v Moravské Třebové katolická fara a děkanát s kostelem Nanebevzetí P. Marie. Od konce 17. století byl ve městě klášter františkánů, od roku 1845 dům Milosrdných sester sv. Františka ("školní sestry"). Od roku 1916 zde působil sbor Evangelické církve augšpurského vyznání, od roku 1919 sbor Německé evangelické církve. Od roku 1946 zde byl sbor Československé evangelické církve, od roku 1947 obec Československé církve.

Do roku 1945 byla Moravská Třebová součástí německého jazykového ostrova zvaného Hřebečsko a v jejím hospodářském životě vždy dominovala textilní výroba. Město dnes patří do Pardubického kraje, okres Svitavy.

Kostel, který dnes užíváme, byl původně luterský. Základní kámen byl položen v roce 1938. Byl dokončen v roce 1939 a slavnostně vysvěcen německými evangelíky.

Výzdoba kostela je prostá, kazatelna i vše ostatní je vyřezáno ze dřeva; taktéž strop kostela zdobí dřevěná výplň. Pseudogotická okna jsou vitrážová. Pokud je slunečno, odráží se světlo na kříži, který je umístěn uprostřed za stolem Páně. Po stranách jsou dvě křtitelnice, nyní používané již jen jako dekorace. Varhany jsou v dobrém stavu a jejich tóny se rozléhají po chrámové lodi. V kostele je dobrá akustika. Kostel je používán k bohoslužbám jen v letních měsících, ale koncerty vážné hudby se tu konají po celý rok.

Až do roku 1945 se v něm kázalo německy. Roku 1945 převzala kostel od německé evangelické církve Česko-bratrská církev evangelická. Dne 28.10.1945 se zde konaly první české bohoslužby za

veliké účasti nejen prvních osídlenců, ale i bratří a sester z vanovického sboru. Na 300 osob naplnilo tento krásný chrám. Kázal bratr diakon Tomáš Rumíšek na text Jan 8,36 „Jestliže vás vysvobodí Syn, právě svobodni budete.“

Osídlování pokračovalo ještě v roce 1946. Bratr diakon Tomáš Rumíšek podle adres na ohlašovací úřadě vyhledával a navštěvoval evangelické rodiny, které se sem přistěhovaly z mnoha sborů naší církve, nejvíce však ze sborů Jimramov, Nové Město na Moravě, Sněžné a Prosetín. Byly tu i rodiny z některých slovenských sborů. Většina se jich však později vrátila na Slovensko.

Práce byla zahájena v rámci vanovického sboru, do jehož obvodu patřila již dříve hrstka českých evangelíků, žijících v Moravské Třebové. Nejprve byla vytvořena kazatelská stanice v čele s nově zvoleným staršovstvem. Avšak hned od počátku byly snahy o vybudování samostatného sboru. Byl ustaven o Svatodušních svátcích v roce 1947. V té době se hlásilo ke sboru asi 1200 členů. Prvním kazatelem byl jednomyslně zvolen bratr Rumíšek, nyní už vikář, který byl u samého zrodu práce v Moravské Třebové. V roce 1956 byl potom nově zvolen bratr Tomáš Rumíšek už jako farář. První staršovstvo samostatného sboru bylo zvoleno v roce 1948 a pověřeno při bohoslužbách, které vykonal bratr farář Barot z Vanovic. Připomněl, že vznik samostatného

sboru je velký dar i úkol, a vděčnost se má projevovat horlivostí křesťanovy služby. V roce 1950 se změnil vztah státu k církvím a na naše sbory dolehly obavy z budoucnosti. Projevilo se to mnohdy přílišnou opatrností členů sboru a utlumením práce. Mnozí se báli přicházet a účastníků bohoslužeb ubývalo. Ve snaze nekomplikovat svým dětem život selhalo to nejpodstatnější svědectví víry v rodině. Neblahé důsledky takového postoje pocítujeme ve sboru ještě dnes. Práce se možná pod tlakem vnějších sil umenšovala, ale nikdy nepřestala. Ve sboru se vystřídali tři faráři se svými rodinami. Tam měli oporu dobrého zázemí. Nároky služby s nimi věrně sdílely i jejich manželky.

Bratr farář Rumišek, první farář, pracoval ve sboru 27 let. Po několikaměsíční pauze přišel v září 1973 druhý farář Jan Široký. Splnilo se přání sboru, aby byla fara obydlena rodinou s dětmi. Nastala nová etapa sborového života. Bratr farář obnovil biblické hodiny, nedělní školu a začal s pastoračí. Na biblické hodiny se vždy pečlivě připravil. Šlo mu o věc evangelia, nikdy o povrchní úspěch sboru. Po sedmi letech poctivé biblické práce odešel do Ratiboře.

Následujícího roku v červenci 1981 nastoupil třetí farář Pavel Sikora. V tomto období vznikly kazatelské stanice Třebařov a na krátkou dobu Chornice. Poslední rok jeho pobytu u nás (1990), za nové politické situace a se souhlasem většiny staršovstva, přijal ještě funkci místopředsedy městského výboru. Téměř po deseti letech přešel do sboru vsetínského.

Všichni tito faráři přes různé povahové vlastnosti, přes různé osobní záliby, různě pojímanou a rozvíjenou sborovou práci, různý přístup k lidem, měli jedno společné. Všem šlo o čisté Slovo Boží, které mělo držet a posilovat víru, naději a lásku. Zdůrazňovali církev nejen pod křížem, ale i vítěznou. Sbor byl udržován zvěstováním a slyšením Slova Božího. Žil pouhou Boží milostí.

V mezidobí střídání farářů pečovali o sbor dva administrátoři. Jedenkrát bratr farář Barot, který ke svému rozsáhlému sboru si vzal na starost ještě Moravskou Třebovou, a podvkrát bratr farář Josef Valenta ze Svitav, který neobyčejně obětavě pečoval o náš sbor. Bylo to celkem čtyři roky a sedm měsíců.

Ve sboru se vystřídalo několik staršovstev a několik kurátorů. Koncem roku 1993 nastoupil čtvrtý služebník Slova Božího, bratr farář Alois Němec, který zde působí dodnes. Sbor má necelých 300 členů a po zpřesnění kartotéky by jich bylo ještě méně. Po sametové revoluci nastal na chvíli příliv nových členů. Ale starousedlíci na ně působili příliš uzavřeně, a tak si tito lidé hledali povětšinou společenství se sobě rovnými. Nevzdáváme se naděje, že sbor v budoucnu obstojí, i když způsob práce je vzhledem k podmínkám jiný než na počátku jeho vzniku. Věříme, že nejde jen o pokračování a zachovávání instituce, ani jen o místo, kam budeme moci přicházet, ale především že půjde o společenství, které je tu zachováno pro druhé, pro ty, kdo jsou za hranicemi církve a službu křesťanů potřebují.

Libuše Dvorská, kurátorka sboru

Jak se stal Červený kostel českobratrským evangelickým chrámem

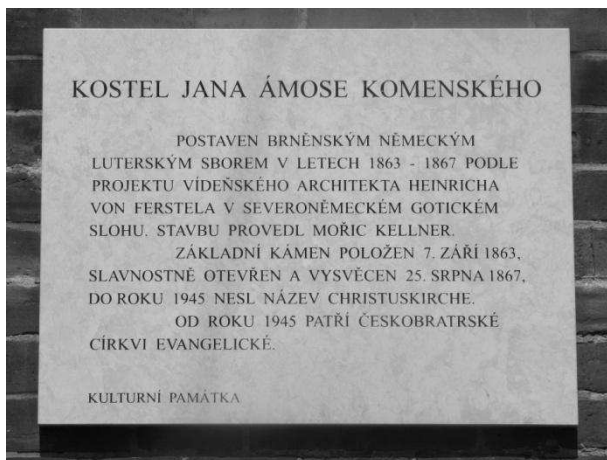
Nejprve se vrátíme kousek zpět do historie. Po zboření městských hradeb v polovině 19. století nastal bouřlivý rozvoj našeho města. Rozrůstal se především střed města, dosud tísněný hradbami. V místech bývalého pevnostního pásu byla koncem šedesátých a počátkem sedmdesátých let zregulována řada ulic. Byla vybudována silnice od kostela sv. Tomáše k Údolní – Joštova třída. Na tu navazovala asi uprostřed kolmo Eliščina třída, dnes Husova, jejichž spojení vytvářelo malé Eliščino náměstí.

Tak vzniklo lukrativní stavební místo, které obdrželi němečtí evangelíci k vybudování svého chrámu. Získání tak významného místa pro stavbu evangelického kostela umožnil císařský protestantský patent vydaný 8. dubna 1861, kterým se protestantům dostalo plné náboženské rovnoprávnosti po stránce právní. Proto mohli němečtí evangelíci v letech 1863 až 1867 vybudovat na Eliščině náměstí novogotický „červený“ kostel. Chrám postavil Mořic Keller podle plánu vídeňského architekta Jindřicha Ferstela. Podle mínění některých dnešních historiků umění jde o nejceněnější sakrální památku v celém Brně. Na závěr tohoto ohlednutí se zpět do historie uvádím počty evangelíků v Brně. Podle sčítání v roce 1900 bylo německých evangelíků augsburského vyznání 1997 a českých evangelíků helvetské konfese 470. Němečtí evangelíci nazvali svůj chrám Christus-Kirche, Kristův kostel.

Obraťme nyní pozornost k událostem, jichž jsem byl očitým svědkem. Je konec války a ulice jsou zaplaveny československými prapory pečlivě ukryvanými po dobu šestileté okupace. Na Zemském národním výboru vedl tehdy oddělení pro věci církevní pater Lekavý, profesor katolického náboženství na III. Státním reálném československém gymnáziu, kde jsem studoval. Byl to člověk neobyčejně laskavý a vůči nám evangelíkům velmi tolerantní. Ten požádal mého otce, aby se k němu dostavil na úřad. Můj otec prof. Ing. Dr. František Sklenář byl v té době již řadu let kurátorem brněnského sboru. Tam mu sdělil, že o kostel mají zájem z církve československé, ale on že si myslí, že by tento německý evangelický kostel měli dostat čeští evangelíci. Podejte si žádost a my vám vyhovíme. A tak se i stalo. Každý zabavený německý majetek musel mít svého národního správce a tím se stal tatínek jako kurátor sboru. Tak jsme se i my po válce „obohatili“.

V neděli 20. května 1945 se konalo slavnostní předání bývalého německého kostela na Joštově třídě naší církvi. Přítomni byli předseda Zemského národního výboru prof. Loubal (evangelík), nově zvolený rektor Masarykovy univerzity prof. Neumann a jiní.

Tatínek jako kurátor sboru otevřel klíčem vrata a požádal pana seniora ThDr. Viktora Hájka, aby vstoupil dovnitř.

O jméno našeho nového kostela se zasloužil prof. MUDr. František Ninger, přednosta ORL kliniky Masarykovy univerzity, velký milovník a znalec díla Jana Ámose Komenského. Nechal vyhotovit tabuli s nápisem Českobratrský evangelický kostel Jana Ámose Komenského.

V těchto dnech byla nahrazena novou informační deskou z mramoru.

Vladimír Sklenář

Na okraj události

Přímých svědků události výše zaznamenané žije asi již nemnoho. Jak jsem se před 65 lety k této historii dostal já, vlastně ani nevím. Živě se rozpomínám pouze na to, že jsem byl co horlivý konfirmand dán k ruce br. kurátoru Ing.Dr. Františku Sklenářovi pro akci, která o několik dní předcházela.

Joštova ulice byla tenkrát vskutku plná vlajkoslávy, byť po přechodu fronty také rozbitého skla, všelijakých trosek a sutě na chodnicích i na vozovce. Hluboko v paměti mi zůstaly hlavně haldy poničené a vyházené odborné literatury, map i vzácných foliantů z knihovny německé techniky a univerzity. Pro nenáviděný jazyk se všude vůkol povalovaly jako bezcenné smetí, pokud si je občanstvo nerozebralo na zátop nebo do sběru.

Tato kulisa vystihuje atmosféru času, kdy profesor Sklenář jako první Čech zabušil na dveře opuštěné luterské fary a církevní školy v Opletalově (tehdy Trautenbergerově) ulici čp. 6. Po delší chvíli opatrně přišli otevřít poslední dva zbylí obyvatelé – starý německý kostelník a jeho žena. Strach jim hleděl z očí, zejména když se pan kurátor prokázal plnou mocí k převzetí budovy a chrámu. Určitě v nás nemohli vidět nic jiného než nepřátele; když jsme pronikli do velké farní kanceláře, chvíli se v předtuše zlého. Prof. Sklenář, imponantní, rozhodný muž, se po obhlédnutí místnosti postavil zpřímá před čelní stěnu a energicky ukázal na vlevo visící obraz, potom na obraz vpravo: „Toto je Luther?!“ - „A tady Melancthon!“ Nikdy nezapomenu, jak tyhle dvě s respektem pronesené věty skoro hmatatelně odmocnily napětí, které dosud viselo ve vzduchu. Ti skleslí lidičkové jako by se proměnili. Snad že vycítili, že neznámý ‚národní správce‘ není někdo z revolučních gardistů, ale patrně bratr blízký vírou a příslušností k reformaci. Tím okamžikem se prolomila jakási bariéra a znenáhla mohl začít uvolněný, lidský rozhovor...

V příštích dnech pak následovaly úklidové brigády v kostele, odstraňování pamětní desky z 1. světové války atd., a ovšem i všeobecná debata o „(ne)přijatelnosti“ mohutného kříže za evangelickým stolem Páně.

Dále už si pamatuji jen tolik, že při slavnosti předávání Červeného kostela byla mně, pubertálnímu klukovi, svěřena neobvyklá služba: zpoza sloupu emporu nad oltářem mám dát varhaníkovi znamení v momentu, kdy uvidím, že se dole již rozvírají chrámová vrata. Stalo se tak, a za tónů mocně rozezvučené královské nástroje vstupovali dovnitř slavnostně jako první senior Dr. Hájek s kurátorem a významní hosté. Hned za nimi se do chrámového prostoru začaly hrnout žasnoucí davy, jež zaplnily nejen všechny lavice, ale i místa k stání. Pokud se nemýlím, seděl tehdy za hracím pultem nezapomenutelný varhaník prof. Gustav Hájek.

Ctirad Novák

CESTUJEME

Také my jsme se vydali do Zaslíbené země

Za posledních téměř dvacet roků už mnozí, zvědavci a zvídavci, kteří nemají zrovna hluboko do kapsy, mohou navštívit zemi, o které jsme se dříve dovídali hlavně z biblických příběhů a o které jsme mohli jen snít. Na cestu do Izraele jsme se připravovali studiem naší a zapůjčené literatury. Nejvíce nás zaujala velmi stará kniha s přitažlivým názvem Do svaté země. Popisuje výpravu pěti set Moravanů do Jeruzaléma, Betléma a jejich okolí, právě před 100 lety. Celou pouť organizoval a cestopis napsal kaplan Emil Procházka od sv. Tomáše v Brně. A tak téměř po jednom století jsme se vydali na podobnou cestu i my. Mohli jsme mnohé porovnávat, co se změnilo: příroda, památky, doprava, život lidí... K nejzajímavějším úkazům patřilo, jak se na některých místech zastavil čas. To neuvěřitelné jsme zažili. Hodně lidí by podobný jev chtělo zažít na sobě, ale přes veškerou snahu se to daří jen na chvíli.

V autobuse jsme strávili dvě noci. První byla za jízdy, druhá v italském poutním místě Lorettu. Měli jsme možnost přenocovat pod širým nebem, záhy se však všichni rádi vrátili do nepohodlného, vyhrátého autobusu. Také jsme zkusili nocovat v trávě koncem října, ale rozhodli jsme se pro lepší, poněkud netradiční nocleh. Na náměstí před kostelem stálo mnoho prázdných prodejních stánků, opatřených silnou celtou proti nepohodě. Vybrali jsme si ten největší s „dvojlůžkem“ a záhy jsme na dřevěném pultu pohodlně usnuli. Probudily nás až autobusy s poutníky, spěchajícími na ranní mši. Stačili jsme se včas vyplížit ven, než si majitel krámků přišel vybalit zboží. Náš autobus byl již otevřený, všichni se divili, jak jsme mohli v té zimě celou noc vydržet venku. Samozřejmě jsme tajemně mlčeli.

Cesta pokračovala dál do Řecká lodí. Hned při vstupu na ni katolický farář Jiří, doprovázející naši výpravu, zjišťoval, kolik lidí půjde druhý den při bohoslužbách k Večeři Páně. V podstatě to byli všichni, kromě šesti protestantů, včetně nás dvou. Během ranních bohoslužeb, na které se více než polovina věřících kvůli mořské nemoci vůbec nedostavila, jich nejméně

další polovina odpadla, nakonec přijímalo asi patnáct lidí. Chudák farář musel po podání všechny předem odpočítané zbylé hostie sníst sám. Nebylo možno riskovat jejich „znesvěcení“. Byli jsme rádi, že nekatolíci tento problém neřeší. Jinak by se našemu faráři mohlo stát, že by musel během bohoslužeb spořádat půl pecnu chleba.

Po krátkém přesunu autobusem přes Řecko jsme použili trajekt k plavbě do vytouženého Izraele. Kajuty zde byly řešeny velmi úsporně, snídaní jsem proto připravovala v době, kdy manžel prováděl ranní hygienu, na jeho ustlané dolní posteli. Když se přihrnul dovnitř, posadil se na postel a sháněl se po jídle. S potlačovaným smíchem jsem mu sdělila, že si na něm sedí. Dilema, zda má na půdu Izraele vstoupit v čistých kalhotách, bylo vyřešeno.

V Haifě, pod horou Karmel, kde měl prorok Eliáš zápasit s Bálovými proroky (1Kr 18,11-30), a s bahaistickým „Chrámem národů“ jsme koupáním v moři udivovali domorodce, na ně byla už zima. Odjeli jsme do Betléma, ubytovat se v hotelu, jehož majitelem byl arabský křesťan, a tak jsme měli to nejlepší možné zaopatření včetně evropského jídelníčku. Velkou výhodou též bylo, že jsme se autobusem s místní SPZ dostali na místa, kam se běžně nejedí.

K Hoře Proměnění Tábor nedaleko Nazaretu jsme jeli pouští s osadami beduíňů, kde to vypadalo, že se kozy a ovce pasou na kamení. Nám se tím vybavila hloubka 23. žalmu: „...na pastvách zelených pase mne...“.Uvnitř baziliky Proměnění Páně je jeskyně, kde se před očima Petra, Jakuba a Jana mělo Ježíšovo proměnění uskutečnit (Mk 9,2-9). V kostele sv. Gabriela se

studnou, u které byla dle tradice Marie oslovena andělem (L1,26-38), jsme si také my nabrali do láhve vodu, ale jen na pití. Proto asi zůstala zapomenutá v lavici baziliky Zvěstování a my žíznilí dál. Kána Galilejská měla pro manželské páry po prohlídce připraven obřad obnovy manželského slibu a pak ochutnávku vín. V Jardenitu, tradičním místě pro udělování křtu na řece Jordánu, kde také různé sekty překřtívají, jsme byli svědky obnovy křestního slibu katolíků, spojeného s politím hlavy vodou z Jordánu. Následovala Hora Blahoslavenství, pahorek nad Galilejským jezerem s kostelem stejného jména a kamenem, na kterém měl při vyhlásování blahoslavenství Pán Ježíš sedět (Mt5,1-12). Cesta pokračovala přes Tabghu, česky sedm pramenů. Původní kostel z r. 460 je dnes nahrazen bazilikou Rozmnožení chlebě a ryb. Odtud jsme dojeli do Kafarnaum, dalšího místa Ježíšovy činnosti. Jsou zde zbytky velké židovské synagogy s okolními vykopávkami 1500 let starými. Na údajném Petrově domě z I. st. stojí bazilika z r.1990, kde náš vedoucí přečetl oddíl o uzdravení Petrovy tchyně (L4,38.39).

Alena a Jiří Novákovi, dokončení příště

BUDE

Neučiníš sobě rytiny

Evangelické umění toleranční doby 1781-1861

Brno, Červený kostel

15. května – 30. června 2010

Pořadatel: Farní sbor ČCE v Brně I

Autoři: Sixtus Bolom a Martina Kotlíková

Spolupráce: studenti semináře Moravská protestantská společnost pozdního osvícenství FF Masarykovy university

Výstava bude zahájena při Noci muzeí 15.5. v 19:30. Je možno ji shlédnout každou středu od 15 do 18 hodin a v neděli před bohoslužbami a po jejich skončení od 15.5. do 30.6.

Evangelické církve a umění

Evangelíci výtvarné umění neodmítají. Nepoužívají ho však jako prostředek vyjádření úcty k Bohu. Příkázání: Neučiníš sobě rytiny brání falešným představám, které si o Bohu děláme. Obrazy, které se snaží zachytit Boha a různé záznaky, k nim často vedou.

Výtvarné umění je dar, kterým můžeme oslavit krásu Božího stvoření, krajiny a každodenního života. Obrazy zdobíme své domovy a chodíme je obdivovat do galerií.

V kostele je pro nás nejdůležitější Boží slovo zachycené v biblickém svědectví. Když k nám Bůh mluví, nemělo by nás nic rozptylovat, abychom mu mohli pozorně naslouchat a žít podle jeho vůle.

Naši toleranční předkové byli vesměs chudí lidé. Rádi si však zdobili své příbytky a modlitebny ozdobnými nápisy s květinovými motivy, které jim připomínaly, na co se mohou ve svém těžkém a nejistém životě spolehnout.

Povzbudivé biblické verše a barevnou krásu květin spojili v nedělitelný celek. Obojí je výrazem naší vděčnosti. Vždyť Bůh, který pro nás stvořil dobrý a krásný svět, nám pomáhá svým slovem, když jsme smutní a bezradní.

K nikomu nemůžeme přicházet s takovou důvěrou jako k Bohu. Když se k němu v modlitbě obracíme, ví o nás všechno. To nám dává odvahu být pravdiví a upřímní. Obraz planoucího srdce, které najdeme v ručně psaných modlitebních knížkách, vyjadřuje pokoru a touhu po čistém srdci.

Jiří Gruber

Noc kostelů - pátek 28.5. - www.nockostelu.cz

Brno I – Červený kostel

Výstava

17:30

18:30

19:30, 21:00

18:00, 19:00, 20:00, 23:30

21:30

18:30, 20:30, 22:30

22:00, 24:00

Evangelické umění toleranční doby

Ekumenické zahájení

Církev pomáhá – prezentace Diakonie ČCE

Neučiníš sobě rytiny – slovo k výstavě

varhanní koncert

Brno Gospel Choir – spirituály a gospelsy

Evangelíci v Brně – audiovizuální pásmo

Svatba v Káni – kázání slovem i obrazem

Brno II – Blahoslavův dům

Výstava	Fotografie Jana Vondry
18:50, 22:30	varhanní otevření a ukončení
19:00, 22:00	Biblické ztišení
19:30	Smyčcové duo (Richard Kružík a David Šlechta)
20:00	Diakonie ČCE v Brně
20:30	Baroko a jeho ozvěny – koncert Ondřeje Hájka

Brno – Židenice

16:00 – 23:00	Výstava fotografií Ludka Svítla
19:30, 20:45	Prohlídka kostela a modlitebny
20:00	Zpívání u varhan, recitál Ondřeje Maňáka
21:00	Setkání z Taizé

Brno - Husovice

Výstava	Obrázky Mariky Bumbálkové ke knize Jonáš
18:00	Zvěstování evangelia
19:30	Zpívání ze zpěvníku Svítá
18:45 a 20:45	Bilbo Compagnie – Klaun Bilbo a Sylvie Krobová
20:00	Dříve a dnes – o historii a současnosti sboru
21:30 – 23:30	Dokumenty České televize o husovickém sboru

Kavárnička v květnu

- 5. 5. Účastník bojů ve 2. světové válce bratr farář Jiří Tomeš vzpomíná
- 12.5. Studující konzervatoře
- 19.5. Bratr Jan Franců – promítání
- 26.5. Bratr farář Jan Pokorný – vyprávění

Květnové hudební nešpory

Konají se v neděli 2. května v 19:30. Na programu jsou skladby W. A. Mozarta, G. F. Händela a A. Lottiho. Účinkují: Markéta Böhmová - soprán, Jana Kyseláková - alt, Lubomír Smékal - tenor, Petr Kolař - bas, Mária Nedomová - varhany, Dómský komorní sbor a orchestr katedrály sv. Petra a Pavla, dirigent - Dagmar Kolařová. Biblické zamyšlení: Mgr. Štěpán Hájek. Dobrovolné vstupné bude věnováno občanskému sdružení Gabriela - Hospic sv. Alžběty Brno. Projekt finančně podporuje statutární město Brno a Jihomoravský kraj.

Přímý televizní přenos svatodušních bohoslužeb

V neděli 23. května se koná přímý televizní přenos služeb Božích z Červeného kostela. Káže Jiří Gruber a zpívá Cantate Domino. Začátek jako obvykle v 10 hodin. Prosíme, abyste přišli o 10 minut dříve. Děkujeme.

MUŽI ČESKÉ REFORMACE

Bratr Řehoř

Dokonce ani počátky význačných postav dějin či zlomových historických procesů často neušetří pro nadcházející generace neúprosný běh zapomnění. Pro první skutečně reformační a reformovanou církev české historie, Jednotu bratrskou, to platí neméně. Toto exkluzivní společenství, stranící se poměrně dlouhou dobu a až se sektářkou důsledností všelikých nástrah nevyzpytatelného „světa“, vzniklo ze zklamání a duchovních potřeb, jež pociťoval poměrně široký okruh lidí poděbradské doby. Bylo jen otázkou času, kdy tyto roztroušené skupinky husitských hledačů, kteří tentokrát ovšem nenacházeli naplnění svých duchovních očekávání v církvi utrakvistické, zatouží po tvůrčí jednotě či sjednotiteli, který by je stmelil, formuloval jejich potřeby, a posunul je tak v jejich tázání po Boží vůli dál. Takovou autoritu našli v člověku, který je z pramenů znám jako Bratr Řehoř.

Popravdě řečeno se jedná o postavu více neznámou než známou. Předpokládáme, že nejméně polovina Řehořova života pro nás leží zatím v neproniknutelných tmách. Protože však historicky významní lidé jen málokdy trpí nezájmem pozdějších generací, nechybí ani v jeho případě pokusy tyto temnoty alespoň nějak prosvítit. Ne vždy se to podaří, a někdy nám naopak taková postava může potemnět ještě více, když jí jsou neprávem přisuzovány osudy někoho zcela jiného. Toho nebyl ušetřen ani Bratr Řehoř, když byl ztotožněn, podle všeho mylně, s jinak v pramenech dobře sledovatelným Řehořem, synem Zikmunda od Jednorožce, měšťana Nového Města pražského. Řehoř Jednorožec nejspíše zažil počátky husitského vření, v případě Bratra Řehoře pro to nic nespědí. Jestliže uvedená hypotéza se neujala a neměla dlouhého trvání, daleko sveřepěji Bratra Řehoře pronásleduje jiná o něm šířená legenda podstatně staršího data, podle níž měl být synem sestry samotného husitského arcibiskupa Jana Rokycany. Ale také v jejím případě neexistuje žádný skutečný důvod, proč bychom jí měli věřit. A nic na tom nemění ani autorita jinak vynikajícího učenice staré Jednoty Jana Blahoslava, v jehož díle tuto domněnku poprvé nacházíme.

Čtenář se však nemusí bát; postava Bratra Řehoře není historickou fikcí. S relativní jistotou známe zhruba jeho posledních dvacet let života v období 1461-1474. Byl to nejspíše „zemanský člověk“, z prostředí české nižší šlechty, chcete-li rytířstva. Zda byl krejčím, jak by napovídalo velice staré přízvisko „Krajčič“, s jistotou nevíme. Připadlo by to v úvahu spíše až poté, kdy svůj život spojil s Jednotou, která řemeslnou práci vyžadovala dokonce i od svých kněží. Řehoř ovšem do Jednoty nepřišel jako kněz, byl laikem. S kněžským prostředím měl ale bohaté zkušenosti, když byl jistou dobu hospodářem a vrátným v pražském husitském klášteře Na Slovanech. Dokonce sám o sobě

zmiňuje, že zde kázal, ale jestliže nebyl knězem, historici z toho vyvozují, že mohl být nejspíše jedním z husitských řeholníků, poté co se zde konzervativní husita Jan Příbram pokusil roku 1446 oživit řeholní život. V každém případě se Řehoř pohyboval Na Slovanech v centru dění husitské církve, jejíž vedení zde konalo své porady. Bratr Řehoř tak mohl být nejenom nablízku Janu Rokycanovi, jehož kázání s oblibou navštěvoval, ale zároveň mohl poznat i nedostatky utrakvistické církve zevnitř.

Nespokojenost s jejím stavem, která u něj a dalších hledajících přerostla v nejistotu spasení, je nakonec přiměla k radikálnímu rozhodnutí vytvořit vlastní společenství, které by dostalo lépe biblickému svědectví. Řehoř se proto někdy v letech 1457-1458 přesunul se sobě blízkými do východočeského Kunvaldu a zdejších odloučených hor, aby se mohli svému pojetí následování Krista oddat naplno v relativním klidu královských statků. Mladé Jednotě, která tímto svým chováním pochopitelně provokovala své okolí, ale nebylo dopřáno klidu dlouho. Záhy se rozběhlo pronásledování jejích členů (1461), které ještě zesílilo, když se Jednota zcela bezprecedentně rozhodla v roce 1467 k volbě vlastních služebníků slova a svátostí. Tehdy zejména ji bylo potřeba hájit před vnějším světem a autoritami. Ujal se toho Bratr Řehoř, jehož některé obhajoby v podobě listů se nám dochovaly dodnes.

Vyniká z nich především korespondence s Janem Rokycanou, která vypovídá mimo jiné o tom, jak bolestně Bratří vnímali rozchod právě s touto autoritou, která se k nim ale v zájmu většinové církve nakonec otočila zády. Škoda, že o Rokycanově reakci na oddělení Bratří víme tak málo. Máme však naději, že to nemusí být konečný stav, když se nedávno podařilo v jednom rakouském klášteře objevit další, doposud neznámé znění uvedených Řehořových listů Rokycanovi. Unikátní na objevu je, že se jedná o doposud neznámé překlady těchto listů do latiny, pořízené již v roce 1489. O Řehořovi samém sice tyto rukopisy nic nového, zdá se, nepřinášejí, ale i tak jsou cenným svědectvím o vzrůstajícím zájmu širšího okolí o Jednotu, byť v tomto případě z evidentně polemických důvodů.

Tehdy ale již Řehoř nežil. Zemřel 12. srpna 1474 v Brandýse nad Orlicí, když o více než tři léta přežil krále Jiříka i arcibiskupa Rokycanu, dvě velké postavy husitského věku, s nimiž ho můžeme co do historického významu po právu srovnávat.

Dušan Coufal

KNIHA

Jean-Louis Fournier: Kam jedeme, tati?

Když se v rodině narodí dítě, je to vždycky velká změna. Když se narodí dítě tělesně i duševně postižené, je to změna obrovská a člověk se s tím jen těžko vyrovnává. Narodí-li se poté ještě další postižené dítě, ocitáme se před otázkou: jak to vůbec zvládnout, zvláště odejde-li z takové rodiny matka.

Jean-Louis Fournier napsal hořký příběh svých dvou těžce tělesně i duševně postižených synů. Napsal jej s nadhledem a cynickým humorem – jen tak se dá ta kára táhnout dál. Útlou knížku, která vyšla ve sličné úpravě a

výborném čtivém překladu Ireny Zbiejczukové (studující poslední semestr translatologie na FF UK Praha a členky našeho sboru) lze jen vřele doporučit.

Olga Tydlitátová

LIDÉ VE SBORU

Brno I

1.5.	Pavel Baše	70 let
1.5.	Libuše Burgetová	79 let
2.5.	Josef Boháček	70 let
2.5.	Hana Mikolášková	30 let
2.5.	Zuzana Peňázová	77 let
6.5.	Vilém Hadina	85 let
9.5.	Jan Štěpánek	30 let
10.5.	Vladislav Klíma	89 let
11.5.	Marie Klímová	79 let
12.5.	Květuše Bednářová	86 let
14.5.	Oldřich Krejčí	79 let
14.5.	Jiřina Švarcová	81 let
15.5.	Pavel Matoulek	82 let
17.5.	Emilie Tolárková	85 let
18.5.	Hana Kovalčuková	60 let
19.5.	Eva Vojtíšková	30 let
22.5.	Blažena Syptáková	30 let
23.5.	Emílie Pavlasová	94 let
26.5.	Jaromír Kožoušek	83 let
28.5.	Monika Šimková	40 let
29.5.	Jarmila Baxantová	85 let
29.5.	Petra Dvořáková	40 let
30.5.	Františka Elederová	93 let
30.5.	Josef Hanák	78 let
30.5.	Rut Hanáková	70 let

Pokřtěni byli:

28.3.	Pavčina Řehulková, nar. 1975
11.4.	Matyáš Jankura, nar. 2009
11.4.	Julie Frýdová, nar. 2009

Rozloučili jsme se:

14.4.	Naděžda Dvořáková, nar. 1931
16.4.	Marie Jadrná, nar. 1928

Brno II

4.5.	Věra Haneflová	75 let
5.5.	Zdeněk Klusák	82 let
5.5.	Květuše Brabcová	78 let
6.5.	Jaroslav Dvořák	97 let
8.5.	Eva Pilátová	77 let
9.5.	Jan Štěpánek	30 let
10.5.	Emilie Zounková	90 let
10.5.	Vlasta Kuklová	81 let
10.5.	Zuzana Bandochová	50 let
12.5.	Milada Pokorná	60 let
14.5.	Vilém Váňa	97 let
21.5.	Štěpán Pikna	10 let
24.5.	Milena Svitavská	87 let
26.5.	Dagmar Lipáková	80 let
30.5.	Jiří Farský	75 let
31.5.	Květoslava Skřivánková	90 let

Pokřtěn byl:

11.4.	Daniel Kazda, n ar. 2009
-------	--------------------------

**Naděje neklame,
neboť Boží láska je vylita do našich srdcí
skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Řím. 5,5**

Koncert plný radosti z pomoci lidem

Židenický pěvecký sbor Chrapot nás příjemně překvapil už vícekrát, ale v pátek 9. dubna jsme ho zažili zcela netradičně. Jeho vedoucí Petr Šplíchal jej přizval k účasti na spojeném sboru schol z Brna a Moravských Knínic, jichž je rovněž sbormistrem (a ne ledajakým, radost ze zpěvu a hudby z něj při dirigování přímo tryská a kromě zpěváků zachvátí postupně i přítomné publikum).

Asi 40 mladých lidí s vlastním hudebním doprovodem nám předvedlo směs sakrální a etnické hudby. Slyšeli jsme písně z Taizé, ze starých kancionálů i některé novější, ale také z Indie a Afriky. Jednalo se o dobročinný koncert. Po úvodním slovu faráčky Romany Špačkové jsme se prostřednictvím promítnutého videozáznamu dověděli o účelu pořádaných koncertů (v židenickém kostele na Jílkově ulici byl první z nich, další ve Veverské Bitýšce, v Moravských Knínicích a v Brně u Kapucínů). Výtěžek koncertů bude použit na provozování pojízdné ambulance v Deodurgu v Indii. Dva zpěváci ze sboru, mladí manželé Karel a Marie Dvořákoví, tam odjeli na rok jako dobrovolníci a pracují v tamní saleziánské internátní škole. Pomáhají s výukou angličtiny a s volnočasovými aktivitami dětí. Při škole v Deudurze působí i řeholní sestry, které několikrát týdně objíždějí džípem okolní vesnice a ošetřují nemocné. Do loňska byl provoz ambulance hrazen z německého projektu. Ten skončil a další činnost je závislá na sponzorských darech. Abychom si dovedli představit způsob a podmínky práce, za jakých tato ošetrovatelská péče probíhá, doporučuji všem, kdo mají přístup k internetu, aby si našli adresu: www.kdvorak.wz.cz/indie/ambulance..htm

Koncert dopadl nad očekávání dobře, což posluchači ocenili dlouhotrvajícím potleskem. Na zpěvácích byla patrná radost a maximální nasazení ve prospěch smysluplné akce...

Jana Slámová

Taková normální neděle

11. dubna 2010 – První neděle po Velikonocích. Zdálo by se, že půjde o normální neděli, kdy si zaměstnaný člověk rád po pracovním týdnu a po předchozích obvyklých svátečních aktivitách odpočine. Skutečnost ale byla tentokrát poněkud jiná a domnívám se, že za pozornost stojí. Návštěva pěti shromáždění nebo koncertů v jednom dni, to se jen tak často neopakuje! Konečně, o některých akcích si můžete přečíst další informace i s doprovodnými fotkami na webových stránkách našeho sboru.

V posledních dnech se trochu ochladilo, ale to nedělní ráno nás před sborovým domem vítaly sluncem ozářené rozkvetlé sakury a na dvorku nová omítka zídky. Naše nová fasáda je v tyto dny krásně zarámovaná rozkvetlým žlutým zlatým deštěm a růžově kvetoucími sakurami. Pěkný pohled na tuto scenérii musel potěšit všechny přicházející účastníky shromáždění. Dnes

navíc vedle obvyklých návštěvníků přichází řada hostů na křest malé Marie Hrachovinové. Po bohoslužbách se bavíme u kafe s hrdinnými účastníky popršeného velikonočního výletu (bylo jich 18!) a mezi námi se honí rozdivočelí kluci. Je nám tu dobře, klídek, pohoda. Jenom se nemůžeme zdržovat moc dlouho. Trošku spěcháme domů na oběd a alespoň krátkou siestičku s dobrou kávou, protože na 13:30 vyrážíme do židenického kostela na pohřeb paní Ženaté. Nebyla sice členkou našeho sboru, ale kromě toho, že jsme se znali dlouhá léta ještě ze Vsetína, byla také babičkou Honzy, nového člena našeho sboru. Dožila se pěkného věku, proto i rozloučení s ní nebylo tak moc smutné. Pohřební kázání měl Pavel Kašpar. Po shromáždění máme chvíli na setkání s přáteli ze židenického sboru a s rodinou Ženatých. Kromě toho, že Honza patří k nám do husovického sboru, jsem sedával s jeho tatínkem Danem na gymnáziu v jedné lavici. Tak je o čem se pobavit! Stačíme se tedy pozdravit s řadou známých a jdeme na tramvaj, abychom ještě stihli odpolední velikonoční koncert spojených pěveckých sborů z Brna a okolí „Schola Ecumenica Kostelowa“ v kostele u Kapucínů. Zpívá tam náš Pavel, takže taky je to tak trochu akce našeho sboru. Koncert byl skvělý a evangelíků tam bylo kromě nás víc. Na programu byly písně z Taizé, nějaká starší klasika a „afričárny“ - perfektně zvládnuté africké písničky jako v podání domorodců. Výtěžek ze vstupného celého čtyřdílného cyklu koncertů je

věnován na pojízdnu ambulanci v Deodurga (Indie). Ale je nám tu docela zima, tak po skončení spěcháme domů na čaj. Mám jen chvilku na odpočinek, protože další naše sborové akce jsou teprve přede mnou. Manželce již absolvované tři akce stačí.

Už sám tedy pokračuji alespoň na chvilku do Desertu, kde se koná v 18 hodin další z řady Štěpánových „bohoslužeb u piva“. Tady je opět skvělá atmosféra, kterou dělá plný sál, Štěpán i jeho hosté. Režisérka Hana Mikolášková nejen že zajímavě vypráví, ale na závěr i zahraje na saxofon s kapelou Leninova pleš. Tato kapela to tady vůbec pěkně rozjela. Hrají v ní kluci Ženatí, kteří přišli rovnou z pohřbu babičky. Přesto nám předali velkou porci dobré nálady. Třeba písničkou „Na veselém pohřbu“, kterou právě složili. Po skončení bohoslužeb říkali, že by to tak babička určitě chtěla. Moc mě mrzí, že do konce nemůžu zůstat, mám ještě večer službu na hudebních nešporách, poslední dnešní akci našeho sboru, kterou organizujeme spolu se sborem Brno I.

Nešpory byly tentokrát kvůli svátkům posunuty o týden, proto došlo k této termínové kolizi. Přesto byl večer Červený kostel docela zaplněný. Hrál Moravský komorní orchestr a kázal Jiří Gruber. Sbírku, která přesáhla 7,5 tisíc korun, věnujeme na Diakonii v Kloboukách. Již tradičně měl večer vysokou uměleckou hodnotu a všichni, kteří přišli, snad odcházeli spokojení. I já jsem se večer vracel domů s pocitem pěkně prožité neděle. Jen si nejsem jistý, zda bych byl ochoten si takto plánovat i ostatní neděle v průběhu roku. To by ty sakury musely kvést celý rok!

Vladimír Zikmund

Brno I

Staršovstvo hodnotilo proběhlé výroční shromáždění. Setkání ve sborovém sále umožnilo lepší komunikaci, videoprezentaci. Příště chceme tímto způsobem pokračovat. Líbily se pašije na Zelený čtvrtek, zdařila se rodinná neděle i večerní nešpory. Byl schválen nákup dvou mikrofonů pro mládežnické bohoslužby a statut kuratoria, které má na starosti středisko na Blažkově. Bratr farář seznámil presbytery se jmény sedmi dospělých bratří a sester, kteří požádali o křest a přijetí do sboru. Většina z nich našla cestu do naší církve při kurzech Alfa a Beta. Připravuje se brigáda na Blažkově a sborový víkend v červnu. Po schválení ve sborovém shromáždění bylo objednáno nové sborové auto Octavia kombi. Stavební skupina začne připravovat podklady pro stavební řízení na nový plot a vjezd na Pellicově. Pokusíme se také opravit schody do Betlémského kostela. V Červeném kostele byly doplněny dva svícny.

Jiří Gruber

Brno II

Sborové shromáždění v březnu zvolilo nové staršovstvo sboru, a to se (rovněž již v minulém měsíci) ustavilo, zvolilo své vedení, ustanovilo pracovníky pro jednotlivé své činnosti a navrhlo rozdělení členů a náhradníků do stálých pracovních komisí. Dubnová schůze nového staršovstva se seznámila s úhrnným přehledem sborového hospodaření. Sboru bude poskytnuta půjčka z celocírkevních prostředků (JTD) jako pomoc při úhradě nákladů na opravu průčelní fasády Blahoslavova domu. Vzhledem k tomu, že práce právě začínají, je dobře vědět, že budeme schopni uhradit je. - - Staršovstvo rozhodlo, že připraví mimořádné (volební) sborové shromáždění a doporučí mu kandidaturu faráře Jaroslava Vítka k opakované volbě, pokud tento záměr dojde schválení u vyšších církevních instancí. - - Doplnění plánu mimořádných akcí připravovaných ve sboru ve stávajícím pololetí zřetelně přidalo další záznamy do presbyterských diářů; nadějeme se, že sboru to bude k dobrému.

Jaroslav Vitek

Brno - Židenice

Na dubnové schůzi jsme kromě pravidelné agendy projednávali podobu připravované sborové ankety na téma „Jak často vysluhovat Večeři Páně“. – Zhodnotili jsme proběhlé výroční sborové shromáždění, bratr kurátor nás informoval o situaci ohledně seniorátního fondu pomoci a vrátili jsme se k nedávnému velikonočnímu koncertu spojených pěveckých sborů z Brna a okolí v našem kostele, který vzbudil velký ohlas. Dále jsme se věnovali přípravě programu pro květen a červen: brigáda na úpravu terénu a zeleně kolem modlitebny (8. 5.), sborový výlet po tolerančních modlitebnách na Vysočině (15. 5.), konfirmační slavnost (23. 5.), Noc kostelů (28. 5.), sborový den (20. 6.). – Staršovstvo rozhodlo poskytnout dvě místnosti a sociální zařízení v suterénních prostorách fary pro výtvarně zaměřenou mini-školkou, které schází zázemí. Místnosti však budou muset projít rekonstrukcí.

L. Švanda